

Jegyzőkönyv

TERVEZET

FETE Tematikus Bizottsági ülés

12. ülés, 2026. február 26.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat – 1125 Budapest, Szarvas Gábor út 58-60.

Lantos Szilárd, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nevében köszöntötte a résztvevőket a FETE Tematikus Bizottság 12. ülésén és ismertette a napirendet.

10:00 – 10:10: Megnyitó, a napirend és az előző ülés jegyzőkönyvének elfogadása

10:10 – 11:10 Beszámoló a program általános előrehaladásáról, ennek keretében

- szakmai és pénzügyi előrehaladás
- az EFOP+ (ESZA+, ERFA) projektekkel kapcsolatos kihívások, aktuális helyzetkép
- RRF projektek, zárás

11:10 – 12:30 A FETE programmal kapcsolatos külső és belső értékelések, elemzések, szakpolitikai javaslatok rendszerének áttekintése (ezen napirendi pont keretében történne az indikátor-rendszer áttekintése is)

12:30 – 13:00 Ebéd

13:00 – 13:10 FETE TB tagi aktivitás/passzivitással kapcsolatos beszámoló, és javaslat

13:10 – 13:45 Munkaterv javaslat, jövőkép a 2026. évre

13:45- 14:00 Egyebek, javaslat a következő ülés napirendjére és helyszínére (tervezetten vidéki ülés)

Szanyi Gergő javasolta, hogy kiegészítő napirendi pontként hozzák be a Jelenlét pontok létszámára és az ott dolgozók végzettségére vonatkozó témát.

Szilágyi Gábor felvetette, hogy az ERFA pályázat apropóján az akadálymentesítés témakörével is érdemes lenne foglalkozni.

Lantos Szilárd elmondta, hogy egyetért a javaslatokkal, és ezt a két témát az előrehaladással kapcsolatos napirendi pont keretében emeljük be.

Az előző ülés jegyzőkönyvét és a napirendet a jelenlévők elfogadták, Teller Nóra tartózkodása mellett.

1. napirendi pont: Általános előrehaladás

Lantos Szilárd a négy RRF projekt előrehaladásával kapcsolatos legfontosabb számokat mutatta be prezentációjában (1. sz. Melléklet). Kiemelte, hogy a program a véghajírába érkezett, ami azt jelenti, hogy idén június 30-án zárni kell a projekteket.

A prezentációhoz az alábbi kiegészítéseket tette

- RRF Oktatás: Elmondta, hogy nem kérdés, hogy a vállalt az indikátorok (60 intézmény) teljesülni fognak.
- RRF Gazdaság-fejlesztés: Azt gondolja, hogy az indikátor szintű elvárások (7000 fő bevonása a célérték) teljesülni fognak.
- RRF Lakhatás: Az elkészült, bérbeadott lakások esetén lemaradás van, bár elmondta, nyilvánvalóan a számok még emelkedni fognak. A célérték 670 db szociális bérlakás bérbe adása, ami a projektidőszak végéig nem fog tudni teljesülni.

Kullmann Ádám érdeklődik, hány ingatlan átadása van folyamatban.

Lantos Szilárd elmondta, hogy 670 lakás fele lesz készen június 30-ra, ennyi lesz bérbeadható. Nehezen lehet kivitelezőt találni, sem a kisebb sem a nagyobb kivitelezők számára nem vonzó ez a beruházás, ennek a hátrányait ők viselik. 290 esetben van eredménytelen közbeszerzésük. Körülbelül 375 lakás lesz készen, a többinél a tervezés, kiválasztás, közbeszerzés előkészítés lesz elvégezve, de a kivitelezés nem.

Tóthné Csonka Enikő elmondta, hogy a probléma többrétű, ezek egyik része a Máltánál jelenik meg, a másik a támogatás-továbbadás (TT) konstrukciójában, az eredetileg tervezett partneri kör jóval alacsonyabb részvételi arányával. Ez utóbbi alacsony részvételi arány nagyrészt annak köszönhető, hogy a TT szerződésekben szerepelt egy fajlagos költség maximum, ami nem volt tartható, mert a végrehajtás költségei drasztikusan megemelkedtek, módosítani azonban nem lehetett a terven. Jelenleg a Bizottsággal zajlanak a tervmódosításhoz (HET módosítás) kapcsolódó tárgyalások például az indikátorok csökkentéséről.

Kullmann Ádám érdeklődött, hogy arra van-e lehetőség, hogy a még kivitelezés előtt álló ingatlanok ne a szegregátumban épüljenek.

Tóthné Csonka Enikő kiemelte, hogy a HET alapján alapvetően nincs erre vonatkozó tiltás.

Kullmann Ádám hangsúlyozta, hogy ez egy általános alapelv, amely szerepel a HET-et jóváhagyó határozat mellékletében.

Kovács Gabriella arra kérdezett rá, hogy mi történik azokkal az ingatlanokkal, amelyekkel kapcsolatban az előkészítő dokumentáció elkészültek, folyamatban vannak. Átveszi őket az állam?

Lantos Szilárd elmondta, hogy ez még kérdés, vannak egyeztetések az ügyben.

Tóthné Csonka Enikő hozzátette, hogy van szándék arra vonatkozóan, hogy ezek az ingatlanok az uniós elszámolhatósági körből államiba kerüljenek.

Kovács Gabriella felvetette, hogy abban az irányban gondolkodnak-e, hogy ezeknek az ingatlanoknak a jövőbeli finanszírozása EFOP Pluszba átkerüljön.

Lantos Szilárd kijelentette, hogy az EFOP Pluszba való átkerülésre nem látnak lehetőséget.

Tóthné Csonka Enikő megerősítette, hogy ő a hazai finanszírozásba történő áthelyezést látja megoldásnak, de ehhez kormánydöntés szükséges.

Kullmann Ádám érdeklődik, hogy van-e olyan már felmerült költség, ami extra finanszírozási igényt von magával.

Lantos Szilárd kifejtette, hogy 355 ingatlant tudnak „késre” teljesíteni. Ez a legrosszabb verzió, egy másik lehetőség, hogy elfogadják az arányos teljesítést is.

Kullmann Ádám megkérdezte, hogy ez azt jelenti, hogy 355 ingatlanra van kivitelezési szerződésük.

Lantos Szilárd megerősítette, hogy igen, ennyi meg fog valósulni a szerződések szerint. Bérbeadásra kerülnek és átkerülnek az MR Lakásalaphoz.

Tóthné Csonka Enikő kifejtette, hogy a 40 mrd Ft-os szerződéshez dupla annyi indikátor kapcsolódik, a kormányrendelet szerint, ha az indikátor a felére csökken, akkor a támogatási fele akkora lehet. A terveik szerint az előkészítés költségeit, illetve egyéb szolgáltatásokat is szeretnének „becostingolni” a jelenlegi szerződésbe, illetve annak módosításába.

Kullmann Ádám felhívta a figyelmet, hogy ha a szupermértékűek teljesítésére van reális esély, akkor nagyon át kell gondolni a módosítást.

Tóthné Csonka Enikő kiemelte, hogy radikális változások is elképzelhetőek.

Káló Károly a szociális bérlakások kapcsán a lakásügynökség témakörét szeretné beemlíteni a beszélgetésbe. A rövid határidő aggalommal tölti el, véleménye szerint az MRKL még nem teljesen áll készen az ingatlanok átadására, bérbeadására. Megkérdezi, mennyire reális a június 30. határidő tartása.

Lantos Szilárd elmondta, hogy a legnagyobb bizonytalanság az volt, hogy a 20 éves fenntartást, a közbeszerzést az előírásoknak megfelelően, milyen lakásügynökséggel tudják biztosítani. Nagyon sok vagyonkezelőt kerestek meg, de nem tudtak odáig eljutni, hogy 2-3-4 ajánlattevő jelenjen meg a közbeszerzésen. Ez annyiban feloldódott, hogy az MRKL-nek lehetősége nyílt közszolgálati szerződés kötésére a kormánnyal, amelynek kidolgozása még folyamatban van. Az ingatlanok bérbeadását

jelenleg saját hatáskörben intézte az MMSZA. A feladatátadással kapcsolatban remélhetőleg március 31-ig a szükséges szerződések elkészülnek.

Nun András megjegyezte, hogy a legutóbbi jegyzőkönyv 14. oldalán lett rögzítve, hogy szegregátumban nem építkezhet a FETE. Felhívja a figyelmet, hogy ne tegyenek úgy, mintha ez nem hangzott volna már el. Amikor felmerül a lehetősége, hogy a 355 ingatlan között lesz olyan, ami szegregátumban van, az a szupermércöldkövek teljesítését veszélyezteti.

Nagyistók Szilvia ezzel szemben úgy vélte, hogy a szociális bérlakások esetében a szegregátum-tiltás nem áll fenn ilyen egyértelműen.

Lantos Szilárd megerősíti Nun András álláspontját, miszerint valóban rögzítettük a FETE kapcsán a szegregátumban történő építkezés tiltását. Mindenképpen feladat, hogy elkerüljük a szegregátumban történő építkezést, kb. 8-10-12 ingatlan esetében merül fel egyáltalán ez a kérdés.

Teller Nóra hozzáteszi, hogy reméli, az új szegregátum térkép nem ad okot arra, hogy korábban szegregátumba sorolt területek kikerülnek a definíció alól, és ezáltal a valóságban szegregátumba épülő ingatlanok átadásra kerülhetnek.

Horvát Olivér elmondja, ő látta az új térképet és radikálisan csökken a szegregátumok száma, tehát előfordulhat, hogy az a 8-12 ingatlan ma már nem szegregátumban helyezkedik el, jöllehet korábban annak voltak minősítve.

Kullmann Ádám jelzi, hogy problémás, ha a helyszínválasztás időpontjában az akkor ismert információk alapján szegregátumban volt egy ingatlan, akkor is, ha statisztikai változások miatt később már nem minősül szegregátumnak ugyanaz a terület.

Lantos Szilárd kiemeli, hogy ki kell majd mondani, melyik térkép a mérvadó.

Káló Károly számára az a kérdés, hogy a mobilitási szociális bérlakások tekintetében van-e olyan, ami szegregátumban van.

Lantos Szilárd elmondta, hogy nincs ilyen, csak a települési szinten létrejött lakások között lehet olyan, ami szegregátumban van.

Teller Nóra érdeklődik az ingatlanokra fordított átlagos költség iránt.

Lantos Szilárd nem szeretne a jelenlegi napirend mellett és időkorlát miatt ebbe a kérdésbe belemenni, de behozhatják majd ezt is és a Málta által nyújtott kiegészítő szolgáltatások témáját is.

Eperjes Tamás kéri, hogy a 2. dián látható csillaggal jelölt mondatot töröljék, mert nem ide tartozik és így zavaró magyarázatot jelöl. Tudomása van arról, hogy az Oktatási Hivatal olyan programmal készül

(Inkluzív Oktatás), amiről úgy tudja, hogy a FETE-t is érinti, de még a jelen lévőknek sincsen kellő mélységű információja, ezért javasolja a kapcsolatfelvételt az illetékesekkel.

Tóth Judit megerősítette, hogy az Oktatási Hivatal és a Klebelsberg Központ valóban készül egy inkluzív programmal, ami érinti a FETE településeket.

Kullmann Ádám kezdeményezi, hogy ennek a kiemelt projektnek (EFOP Plusz 1.3.1) és a hasonló óvodai kiemelt projektnek (EFOP Plusz 3.3.10) a bemutatása kerüljön be a TB munkatervébe.

Káló Károly az ERFA pályázat számszaki részére kíváncsi. Érdeklődik, hogy mennyi krízislakást kell kialakítani, ez mennyibe fog kerülni és mennyi jut a Jelenlét pontok felújítására, létrehozására. A pályázati felhívásban 1-1,5 mrd Ft van.

Közben Magvasi Michelle csatlakozott a FETE TB üléséhez online.

Lantos Szilárd elmondja, hogy hihetetlen igény van arra, hogy stabilizálják a Jelenlét pontokat. A Jelenlét pontok felújítása, akadálymentesítése, valamint járművek biztosítása is ERFA háttérrel tud megvalósulni

Szanyi Gergő rákérdez, hogy azoknak a településeknek tudnak-e adni felmentést a Jelenlét pont létrehozása alól, ahol nem valósul majd meg ERFA beruházás. Leginkább az utolsó körbe bevont településekre gondol, ahol még nincs Jelenlét pont. A kérdés tisztázására Szanyi Gergő saját példát említ: Szerep településükön az önkormányzat 1 évre tudott biztosítani ingatlant, de egy év múlva meg kell oldaniuk, hol legyen a Jelenlét pont. A jelenlegi, bérelt ingatlant felújítani nem tudják, mert ez egy olyan mértékű elköteleződés lenne az ERFA pályázat szabályai szerint (5 év fenntartás a megvalósítás után), amihez még konkrét dátumot sem tudnak mondani. Az önkormányzat ezt biztos, hogy nem fogja megszavazni. Gondot okoz, hogyan tudnak ez esetben forrást bevonni. További probléma, hogy az akadálymentesítésre megy el a költségek nagy része, a Jelenlét pont funkciójára nem is tudnak költeni.

Lantos Szilárd megköszöni a konkrét példát, és kitér arra, hogy ezt a belső pályázás folyamatában figyelembe kell venni. Meg kell oldani, hogy a Szerephez hasonló településekre jusson pénz ingatlanvásárlásra. Azonban a pályázati keretrendszeren a Málta nem tud változtatni.

Szanyi Gergő egyetért, hogy vannak olyan esetek, ahol a megvalósító hátrányba kerül, ha nem vállal el egy számára teljesen kedvezőtlen szerződést. Ily módon azonban büntetés alá kerül. Egyetért abban is, hogy nagyon szűkös a forrás, hiszen nagyságrendileg 12millió Ft egy autó, 20 millió Ft egy ingatlan, 10 millió Ft körülbelül a felújítás, ami összesen 42 millió Ft./település.

Lantos Szilárd elmondta, hogy bár szűkös a forrás, de nem kell minden település esetében ennyit költeni.

Nun András megköszönte Szanyi Gergőnek a saját tapasztalat megosztását. Véleménye szerint, ha csak 20 településen van ilyen gond, az már rengeteg. Meggyőződése, hogy a FETE koncepciója nem volt kitalálva, megtervezve anno. Szerinte az egyik nagy szembesülés a valósággal az volt, amikor a lakhatás esetében az eredeti (1800 partnerszervezeti megvalósító + 200 Máltás építés) tervvel szemben csak 35-en jelentkeztek be. Ez a nem jól megtervezett modell működik most. Véleménye szerint az egyik nagy probléma a lehatárolás mellett, hogy az EFOP Pluszból 60 mrd Ft megy a „soft” részre és 10 mrd Ft infrastrukturális fejlesztésre. Nun András hozzátette, hogy ezt anno ő jelezte is az EFOP IH-nak. Nagyon keserű lenne, ha megvalósító lenne és még mindig várni kellene az ERFA részre. Kimondható, hogy nem volt kitalálva ez a dolog, ahhoz képest pedig óriási pénzről van szó. Nem érthető számára, hogy miért nem tudta a Málta az ERFA részt már 2024-ben elindítani és borzasztóan hangzik, hogy még mindig nincs garancia.

Lantos Szilárd reagált és egyetértett, hogy az lett volna jó, ha az ESZA és az ERFA láb egyszerre tud megjelenni. Felmerül benne az is, hogy költségfüggetlen elszámolás esetén érdemes-e a kettő szétválasztása. A tervezésben az az alapvetés, hogy fokozatosan vonják be a megvalósítókat. Átadják a forrást a megvalósítónak, aki saját beruházásban kell, hogy végrehajtsa a programot. Véleménye szerint normális, hogy néhány településen felmerülnek a szerepihez hasonló problémák. Ráadásul Szerep 2 hónapja csatlakozott csupán.

Kullmann Ádám megjegyezte, hogy meg volt a lehetősége annak, hogy az ESZA és az ERFA projektek egyszerre induljanak. Számára nem érthető, hogy miért nem így történt. Megkérdezi, hogy tudnak-e erre reagálni, feltárni az okokat és kijavítani az esetleges hibákat. Ez egy súlyos menedzsment problémára mutat rá véleménye szerint, amit visznek magukkal jelenleg is. Úgy látja, hogy ugyanazzal a struktúrával mennek tovább és nem látja, hogy történt változás annak érdekében, hogy ez ne történjen meg újra.

Lantos Szilárd elmondta, hogy az ERFA pályázás körüli dilemmáról itt is beszéltek már. A fő gond a kis léptékű lakhatási beavatkozások tekintetében volt: egyrészt a rendezett tulajdoni háttér kérdése (érthető az elvárás, de ez nagyon komoly probléma a szegregátumokban, ha ezt elfogadják, akkor a helyi szintű munkát ellehetetlenítették volna); másrészt probléma volt a fenntartási kötelezettség (5 éves fenntartási időszak a projekt zárását követően); harmadrészt a kommunikációs elvárás (óriás plakátok elhelyezése).

Kullmann Ádám megjegyezte, hogy ezekre a felvetésekre anno az Európai Bizottság nagyon gyorsan reagált, ez nem lehetett ok a halasztásra.

Nun András úgy véli, hogy ezeket a kérdéseket egy kiemelt programmal foglalkozó koordinátor szervezetnek ismernie kellett volna, mert ez szakmailag egy több évtizedes tudás. Ha ezt nem tudják kezelni, akkor nem készültek jól fel. A nehézségeket 20 évvel ezelőtt is tudták, hogyan fordulhat elő, hogy ezek meglepetések a Máltának.

Tóthné Csonka Enikő hozzátette, hogy az elszámolhatóság feltételrendszere változott menet közben, hiszen bizonyos beavatkozások eredetileg az RRF-be voltak tervezve, nem az EFOP Pluszban.

Nun András szerint már korábban ki kellett volna mondani, hogy ez nem megvalósítható, hiszen senki nem mer kockáztatni egy felújítást rendezetlen tulajdonviszonyok között.

Lantos Szilárd elmondja, hogy az ő szakmai hitvallásuk, hogy ilyen helyzetben is segíteni kell a családoknak. Onnan indultak ki, hogy ez az RRF program része lesz (tetőkommandó), majd később elkezdtek keresni a helyét ESZA-ban és ERFA-ban, tehát az EFOP Pluszban, ahol már van fenntartási kötelezettség stb. A legvégsőig próbálták azt érvényesíteni, hogy a rendezett és rendezetlen helyzetben lévő ingatlanokban is valósuljanak meg felújítások. Különben azt kellett volna mondani a telepen élő családoknak, hogy nem tudunk segíteni. Véleménye szerint ez esetben nem lenne értelme a munkájuknak. Ennek ára volt. Az útkeresés hosszú idő, mire szabályok szintjén is megjelenik a változás. Most tartanak ott, hogy az ERFA meg tud jelenni.

Kovács Gabriella szeretné máshonnan megközelíteni az ERFA kérdést. Az egész történet 2022 előtt kezdődött, most 2026 van. Döntés született 2022-ben, mi legyen RRF-ben és mi legyen EFOP+-ban. 2024-ben felmerült 4 kérdés, intenzív egyeztetés kezdődött. Az MB elfogadott egy keretrendszert. Majd 2025-ben újra előkerültek ugyanazok a kérdések. Hála az IH-nak, hogy 2025-ben megjelent a felhívás. Nagyságrendileg ugyanaz került be a felhívásba, nem volt nagy változás. Csupán egy valami történt, amit szeretne aláhúzni. Ennek a programnak nagyon sok barátja volt, ez a bizalom azonban erodálódik. Eltelt 4 év, és nem lehet meggyőzni az embereket úgy, hogy nincs eredmény. Ez életveszélyes, mert most kellene az új programozási időszakra készülve bemutatni, milyen eredményei vannak a programnak.

Lantos Szilárd hangsúlyozza, hogy a pályázat megjelent, és rengeteg támogatást kap a program. Kellott ehhez, hogy a rendezetlen tulajdonú ingatlanok vonatkozásában kiegészítő támogatást kaphassunk. Ha 2024-ben indul a projekt az akkori feltételekkel, akkor ez nem lett volna megvalósítható. A módosításokkal most már megvalósítható és végre is fogjuk hajtani.

Nagyistók Szilvia elmondta, hogy a tervben van az OP módosítása, amelynek keretében az EFOP Plusz FETE ERFA mérföldkövek esetében a 2026 december 31-ére tervezett mérföldkövet 2027 december 31-ére átkerül és összevonódik az eredeti 2027 december 31-ére tervezett mérföldkövel.

Nun András elmondja, hogy nem látja a feltételekben a változásokat. Nem érti, miért kell 2027-re kitalálni az indikátorokat. Mindezt az EFOP MB-n is elmondta, és nemmel szavazott a módosításra. Továbbra is hangsúlyozza, hogy meg kellett volna kérdezi 5-10 civil szervezetet a tulajdonviszonyok rendezése kapcsán. Ha tudják a realitást, hogy rengeteg sziszifuszi munka, rengeteg emberi erőforrás rendezni a tulajdonviszonyokat, akkor nem 300, hanem 50 települést vállaltak csak volna. Ez esetben viszont nem lett volna kiemelt program a FETE.

Lantos Szilárd hangsúlyozza, hogy rendelkeztek ezzel a tudással. Vannak adósságrendező kollégáik is, de a jogi procedúra időigényes (jelzálog, öröklés, kockáspapíros „adás-vétel” stb.), közben ezekben az ingatlanokban emberek gyakran életveszélyes állapotok között élnek.

Nagyistók Szilvia kifejezi, hogy tiszteli ezt a fajta hozzáállásukat, de a prioritásokat szükséges átgondolni. Van egy forráskeret és a forráskerethez köthető célok. Nem jutunk el a célok teljesítésig amennyiben szétforgácsolódik az erő.

Lantos Szilárd kiemeli, hogy a legkényesebbek a lakhatási beavatkozások, de elkötelezettek voltak, hogy rendezett és rendezetlen viszonyokat is segíteni szeretnének. A program haladása érdekében pedig a Jelenlét Pontok létrehozására, gépjárműbeszerzésre is megjelentettek belső pályázatokat a megvalósító szervezetek részére 2024-ben, amelyet 2025-ben likviditási okok miatt már nem tudtak megtenni.

Teller Nóra megjegyezte, hogy ERFA-s programok 2007 óta vannak és azóta sem sikerült a rendezetlen tulajdonviszonyú ingatlanok kérdéskörét rendezni.

Lantos Szilárd elmondja, hogy van egy kiegészítő támogatás, amivel tudnak segíteni, azonban a projektből nem tudták megoldani.

Husz Ildikó jelzi, hogy bár a lakhatás nem a szakterülete, de problematikusnak látszik, hogy 2022 óta nem sikerült a Máltának az ERFA pályázat kérdésében szakmailag megfelelő kompromisszumra jutnia.

Lantos Szilárd hangsúlyozza, hogy 2025. december 23-án megjelent az ERFA felhívás, március elején be fogják adni a pályázatot és úgy véli, hogy hatékonyan fogják tudni a projektek megvalósítani.

Husz Ildikó véleménye szerint az gond, ha nem tudja felhasználni a pályázatot a célnak megfelelően. Abban bízni, hogy a keretrendszer hozzáajlítják a célhoz (EU-s pályázatoknál ez nem mindig sikerül) óriási kockázat, ráadásul a Málta áthárítja a megvalósítókra ezt a kockázatot. A lényeg, hogy már most fel kellene készülni a következő pályázat ERFA részére is, pl. azzal, hogy jobban kellene segíteni a tulajdonviszonyok rendezését.

Káló Károly azzal egészíti ki az elhangzottakat, hogy azoktól a kollégáktól várjuk el az adósságrendezt, a Jelenlét pont működtetését, akiknek a bére sincs rendezve.

Eperjesi Tamás hozzáteszi, hogy rengeteg olyan beavatkozás van, ami hazai finanszírozásban egyfajta rugalmassággal indult, de ez változott, amikor átment EU-s finanszírozásba a program. Sokan figyelmeztettek az EU-s finanszírozás sajátosságaira pl. lehatárolás, lakhatás, oktatás tekintetében. Talán jobban fel kellett volna mérni ezeket a kockázatokat és a következményeket. Most viszont azokat a tanulságokat lehetne levonni, amelyeket a következő időszakban el lehetne kerülni.

Lantos Szilárd szerint az elmúlt 2 év két fontos tanulsága az ERFA és a lehatárolás kérdése. Most érkeznek meg azok a források, amik az eredeti célokhoz kellett. A legfontosabb kérdés 2026-ban,

hogy a limitált keretet, hogyan tudják a feladatok között szétosztani. Beadásra kerül a pályázat (március 1.), bírálat, TSZ előkészítés, változás a közigazgatásban, konkrét kifizetés leghamarabb szeptemberben várható, a kivitelezés elkezdődni sem tud 2026 végéig, ezért irreális feltétel lenne, hogy mérföldkövet 2026. december 31-ig teljesítsen a Málta.

Nun András elmondja, hogy ez azt jelenti, hogy több mint 100 Jelenlét Pont 2026-ban nem fog pénzt látni.

Lantos Szilárd ehhez hozzáteszi, hogy a belső pályáztatást el tudják kezdeni április végéig, ami alapján a partnerek elkezdhetik a közbeszerzéseket; erről be tudnak majd számolni, de kivitelezést nem tudnak vállalni december 31-ig. Ez nem kapacitásbeli kérdőjel, hanem tényekre alapozva végrehajthatatlan.

Kovács Gabriella visszautal Szanyi Gergő korábbi példájára és megkérdezi, hogy Szerep esete extrém eset vagy tipikus vagy átlagos, esetleg csak az utolsó körben csatlakozó 60 településre jellemző.

Szanyi Gergő kifejti, hogy akadálymentesített ingatlant nem lehet vásárolni, az is kérdés, hogy tud-e ingatlant vásárolni. Ez volt az oka, hogy áttértek a bérlésre, de ezek az ingatlanok sem akadálymentesítettek. Jelenleg egy felújítással azt kellene elmagyarázni az önkormányzatnak, hogy változik az ajtó, ablak, lépcső, falszín stb. és még akadálymentesítés is van. Becslése szerint 5%-20%, is lehet azon Jelenlét Pontok aránya, amelyek esetében az ERFA nem lesz válasz.

Lantos Szilárd jelzi, hogy a prezentáció kiküldésre kerül a tagoknak.

2. napirendi pont: Szilágyi Gábor prezentációja, Felzárkózó Települések Program értékelése

Szilágyi Gábor elmondja, hogy az értékelésnek 2027 végéig kell elkészülni, és célja, hogy az eredmények erősíthetők és a megvalósítási hibák kijavíthatók legyenek, a FETE program fenntarthatóságának elősegítése érdekében. Prezentációjához az alábbi kiegészítéseket teszi:

- egy ilyen program dokumentációja az intézményrendszer részére hatalmas adminisztrációs teher, jelenleg ezt most a Málta viseli pl. 500 zip fájl érkezett az első beszámolóhoz;

Nagyistók Szilvia ezt kiegészíti, hogy a zip file-ok mögött az 1. mérföldkőhöz náluk 240 ezer darab a 2. mérföldkőhöz 34 ezer darab dokumentum érkezett.

- a FETE értékelés speciális értékelést igényel, mert két szakaszból áll. Az első szakasz egy módszertani megalapozás (KSH, TENYI stb.), míg a második szakaszban a kérdések, módszerek alapján lefolytatják az értékelést;
- kiemeli, hogy az értékelés EFOP Pluszból finanszírozott projektekre vonatkozik, más forrásokkal csak a szinergiát nézik.

Husz Ildikó azt javasolja, hogy ha a program végső eredményének az értékelése a cél, akkor ne csak 2027-ben, hanem a program végén is legyen egy értékelés. Érdeemes lenne összehasonlítani, hogy milyen hatást ért volna el az, ha ezt a pénzt az alapszolgáltatásokra költötte volna az állam.

Szilágyi Gábor megígéri, hogy fölveti a javaslatot.

Teller Nóra azt emelte ki, hogy az értékelés EFOP Plusz fókuszú, miközben más források is jelen vannak a településeken, így az értékelés nem tud pontos lenni.

Szilágyi Gábor kiemeli, hogy ez egy uniós finanszírozású értékelés, amely az adott forrás felhasználásának értékelésére terjedhet ki, amit meg tudnak tenni, az az RRF és más forrásból finanszírozott projektek szinergiáinak vizsgálata.

Teller Nóra érdeklődött, hogy az egyes bevonási szakaszokra, hogyan fog tudni reagálni az értékelés. Hiszen vannak települések, ahol nem olyan hosszan van jelen a program.

Husz Ildikó is megerősíti, hogy más programok, szolgáltatások is hatással vannak az indikátorokra, amit itt az EFOP Plusz indikátorának tekintenek. Azt javasolja, hogy a települések differenciálásánál többek között legyen szempont a fenntartó is (pl. minden intézmény Málta fenntartású (BKGYH, óvoda, iskola) vagy nincs jelen intézményfenntartóként a Málta).

Nun András javasolja a FETE TB jegyzőkönyveinek átolvasását, mert azokból kijönnek a szakmai dilemmák. Támogatja a Teller Nóra által javasoltakat, hogy esettanulmányok, interjúk is legyenek az értékelésben.

Szilágyi Gábor kifejti, hogy a fentiek és a primer adatgyűjtés is részei lesznek az értékelési eszköztárnak, de az értékelésnek is van pénzügyi kerete, amit figyelembe kell venni.

Nun András felhívja a figyelmet, hogy a vállalt indikátorok mellett érdemes lenne azokat is vizsgálni, amelyek nem lettek vállalások, de árnyalják az értékelést és a vállalt indikátorokat.

Eperjesi Tamás kérni szeretné, hogy amikor mérnek akkor mindig azzal a felelősséggel vizsgálják a programot, hogy az hosszú távra meghatározó lesz. Az itt ülők közül véleménye szerint mindenki elkötelezett és felelősséget érez a program érintettjeiért, a rászorulókéért és a munkatársakéért is. Jó lenne, ha a program eredményes végrehajtása akár nemzetközi példa lehetne. Javasolja, hogy mindenképpen vegyék figyelembe az értékeléskor a program olyan specialitásait, amelyek nem voltak az induláskor előre láthatóak, vagy tervezhetőek pl. olyan külső tényezőket is, mint a COVID-19, ami mégis jelentősen befolyásolta a megvalósítást.

Kovács Gabriella felveti, hogy érdemes lenne azt is megvizsgálni, hogy a Jelenlét módszertan mellett milyen egyéb módszertanok működhetnek. A TOP+ esetében több értékelés is zajlik jelenleg, azok módszertana, értékelési kérdései inspirációként szolgálhatnak.

Husz Ildikó újra kiemeli, hogy nehéz lesz 2027 decemberéig az eredményesség mérése. Hiszen az eredményesség hosszú távon értelmezhető. Nyilván ezt is kell vizsgálni, de fontos lenne azt is vizsgálni, hogy a beavatkozások eredményeképpen az intézményrendszer fejlődött-e: pl. egy adott településen hány szociális munkás volt a program előtt, hány szociális munkás lett a program alatt és mennyi maradt utána és ez fenntartható-e. Hangsúlyozza, hogy nem a létszámot, hanem a munkaórát kellene vizsgálni.

Eperjesi Tamás megjegyezte, hogy induláskor a megvalósítók a programért és annak tartalmáért tudtak felelősséget vállalni, minden egyéb külső tényezőért nem. És a program tekintetében az induláshoz képest jelentős változások történtek.

Nun András elmondja, hogy 2027 decembere után is zajlik még 2 évig a program. Kínzó kérdés, hogy mi fog történni a FETE lezárásával. Hogyan hat ez a szakpolitikára, az intézményrendszerre, mennyire megy előrébb a haza. A program állítása az, hogy a magyar állam nem tud jó szociális szolgáltatást nyújtani (alapszolgáltatásba fektetni ugyanazt a pénzt) és egy élcsapat majd megoldja. Kérdés, hogy mi lesz a program kifutása, meddig tart a program. Véleménye szerint a gondoskodáspolitikai antitézise ez a program, képes lesz-e ez a program a szociálpolitikára hatással lenni.

Szilágyi Gábor megköszönni az észrevételeket és beviszi az első PIB ülésre a javaslatokat. Hozzáteszi, hogy jelen ismereteink szerint 2027 után 38 mrd EUR-ból 18% szociális programokra lesz fordítva.

Kullmann Ádám jelzi, hogy a FETE 2027-es értékelése az EFOP Pluszban rögzített specifikus elvárás, annak érdekében, hogy a folytatás megfelelően előkészített legyen, de ezen felül a FETE-re is érvényes az utólagos értékelésekre vonatkozó általános elvárás.

Kovács Gabriella kéri, hogy a módszertan készítésénél a Bizottság munkatársait is vonják be.

Lantos Szilárd szerint a nagy települések és kisebb településeket érdemes lesz külön vizsgálni.

Ügyrendi javaslata, hogy az ülést egy órával tartsák tovább a hátralévő napirendi pontok megtárgyalása végett.

EBÉDSZÜNET

3. napirendi pont: Tagi aktivitás áttekintése

Viszoczky Emese a tagi aktivitás témakörében ismerteti, hogy két esetben kell átgondolni az alacsony részvétel miatt a tagságot: Csárdi Tamás és Rusznyák István esetében. Csárdi Tamás Zalakomár egykori polgármestere esetében nincs kérdés, mert már nem polgármester. Rusznyák István jelezte Lantos Szilárdnak, hogy részéről nincs akadálya annak, hogy a tagcsere megtörténjen.

Kullmann Ádám javasolja, hogy érdemes lenne Gyergyák Ferenc véleményét kikérni az önkormányzati delegált kapcsán.

Nun András felveti, hogy Kadét Ernő és Rácz Béla esetében is kérdezzék meg, hogy akarnak-e tagok lenni. Ignác Józsefet Besence polgármesterét javasolja.

Lantos Szilárd kéri, hogy várjanak tavaszig.

4. napirendi pont: 2026-os munkaterv javaslat

Az elkészített munkaterv javaslat megtárgyalása. Rövid-, közép- vagy hosszú távon bevezethető javaslatok megfogalmazása.

Lantos Szilárd szerint érdemes lenne az 1-2 rendkívüli ülés és a vidéki ülés időpontját, utóbbi helyszínét fixálni.

Kállai Ernő felveti, hogy olyan körülmények között, hogy nincs a témának dedikált minisztere, érdemi oktatás és szociál politikája az országnak, nehéz értelmezni ennek a körnek a szerepét és mandátumát. Nem tudni, hol és milyen szinten csapódnak le azok a felvetések és javaslatok, amelyek itt megfogalmazódnak. Nagyon komoly probléma továbbá, hogy a minisztériumok munkája nincsen összehangolva.

Lantos Szilárd úgy véli, hogy unikális, amilyen összetételben így ülünk az asztal körül és két éve működik a FETE TB. Vidékre azért mennek, hogy a tagok tudjanak a megvalósítókkal találkozni. Rengeteg változás köszönhető ennek a programnak. A javaslataink képviselőiben is messze előrébb járnak mint 2 évvel ezelőtt. Azon dolgozniuk kell, hogyan tudunk markánsabban képviselni javaslatokat. Sok a téma, ezért 1-1 témára nehéz elég időt szánni. A javaslat az, hogy legyen tematikus nap 1-1 témában a rendkívüli ülések keretében.

Eperjesi Tamás azt javasolta, hogy a tematikus napra hívják meg egy informális beszélgetésre az új kormányzati felelős képviselőket is majd. Gondolják végig kit lehetne még hívni, mert ez a platform akár alkalmas lehet elmélyült beszélgetések lefolytatására is. Szerinte elindult egy fajta változás, szemléletbeli előre lépések, de ezek a változások évek alatt fognak beérni a program módosíthatóságával. Ennél többet ő nem várna el a FETE TB működésétől.

Lantos Szilárd szerint már így is továbbmegyünk egy kicsit a FETE TB hatáskörén, de támogatja, hogy 1–1 tematikus nap (pl. gyermekvédelem, oktatás) keretében külső meghívottak is jöjjenek.

Kállai Ernő felhívja a figyelmet, hogy ha a FETE Magyarországon A Roma program, és a szegénység elleni program, akkor ambiciózusnak kell lenni. Kutya kötelességük, hogy magasabb szinteken is mondjanak erről valamit. Ha ez egy kísérleti program és nincs több feladata, akkor nem kell tovább menni.

Lantos Szilárd kijelenti, hogy a FETE TB-nek dolga szakpolitikai javaslatot letenni. Ehhez el kell indítanunk 1-1 témában a közös beszélgetést, hosszabb időt hagyva a párbeszédre.

Kullmann Ádám felveti, hogy az oktatási témában a korábban említett 1.3.1-es kódszámú iskolai és a 3.3.10-es óvodai kiemelt projektek képviselői (OH, KK), a témában fontos dokumentumot kiadó korábbi ombudsman-helyettes is megszólítható, Thaisz Miklós is releváns szereplő, mint oktatási szakértő és ügyvezető. Hozzáteszi, a következő ülésen a megvalósító egy roma szervezet, ott a romák bevonásáról és a cigányellenességgel szembeni fellépésről is lehet alkalom érdemben beszélni.

Lantos Szilárd szerint is folytatni kellene a roma érdekképviselet témáját és az előítéletességről is beszélni kell, mert Arlón nem volt elég idő erre.

Husz Ildikó hozzáteszi, hogy az antiszegregáció területét is érdemes lenne átbeszélni.

Kovács Gabriella kéri, hogy Szilágyi Gábor értékelési módszertanát tegyék be a napirendbe (3. ülés, szeptember), illetve Nándi témáját is, továbbá jó lenne a 4 ülés időpontját is meghatározni.

Lantos Szilárd a 2. ülést májusra javasolja és szeretné, ha 1 vagy 2 rendkívüli ülés is tavasszal lenne.

Kovács Gabriella a Felzárkózási Stratégia (MNTFS) felülvizsgálata kapcsán kérdezte, hogy a FETE jövője miként jelenik meg benne.

Nagyistók Szilvia is érdeklődik, hogy milyen formában szeretnék az MNTFS kapcsán a javaslatok átbeszélését, képviseletét.

Horváth Olivér kifejti, hogy a felülvizsgálat egy folyamat. Ennek megvannak a módszerei pl. romaplatform; aminek lesz egy nyilvános része is. Beszámolunk arról, hogyan állunk.

Lantos Szilárd hangsúlyozza, hogy a FETE TB ebben aktív aktor szeretne lenni.

Horváth Olivér megismétli, hogy a FETE TB fóruma nem fér bele a módszertanba. A felülvizsgálatnak meg van a módszertana: át kell nézni a témát, a beavatkozási logikát, a statisztikát stb. De ez a formátum, hogy van egy tematikus nap, ez nem megfelelő a fórum.

Lantos Szilárd szeretné Horváth Olivér segítségét kérni, hogy hol vannak azok a pontok, ahol a FETE TB aktívan hozzá tudna szólni, megoszthatná a véleményét.

Kovács Gabriella is kéri, hogy találjanak az MNTFS felülvizsgálatában egy olyan pontot, ahol a FETE TB ki tudja nyilvánítani a saját véleményét. Illetve a napirenddel kapcsolatban kéri, hogy azok a pontok, amiket még nem beszéltek meg (korábbi anyagában Emese ezt kiküldte) kerüljenek még bele. Új javaslatként pedig szeretné beemlíteni a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés témáját.

Lantos Szilárd szerint ezt a szeptemberi ülésre emeljék be.

Husz Ildikó elmondja, hogy ha megnyílik a lehetőség FETE településeknek pályázni új programokra, akkor érdemes lenne más programokról, a velük való együttműködésről is beszélni. Három további javaslatot is megfogalmaz, amiről a későbbi üléseken beszélni kellene:

1. **Eredmény indikátorok kapcsán:** Jelenleg 6 indikátorból a kiinduló értékhez képest 4 romlik, ami felveti a kérdést, hogy a FETE programmal el tudja-e érni a szakpolitika ezeknek az indikátoroknak a javulását.
2. FETE program viszonya az ún. „mainstream” szolgáltatásokhoz (őszii ülésre javasolja).
3. A következő program tervezésébe jó lenne, ha a FETE TB be tudna kapcsolódni.

Teller Nóra kiemeli, hogy ne hagyják, hogy olyan lakhatási programba fussunk bele, mint a jelenlegi. Meg kell fogalmazni a tanulságokat.

Lantos Szilárd szerint mélységében kell megnézni az egyes témákat.

Káló Károly felveti, hogy szükség lenne egy szinergiavizsgálatra a TEF és a Málta között, hiszen jelenleg a felzárkózáspolitikában ez két csúcsszervezet.

Lantos Szilárd úgy véli, hogy a lehatárolás feloldása (ami zajlik jelenleg) részben megoldja ezt a kérdést, de érdemes lenne elemezni a mainstream ellátásokhoz való kapcsolódást vizsgálni.

Szanyi Gergő emlékezteti a tagokat, hogy ősszel felmerült levélben is lehet küldeni anyagokat – pl. lehatárolás kérdése. Szeretné, ha a Málta koordinációs szerepet tudna vállalni és értesítenék a tagokat egyes témákban, milyen előrehaladás történt.

Lantos Szilárd Horváth Olivérhez fordul, akitől visszajelzést kér a lehatárolás feloldása kapcsán.

Kullmann Ádám és Nagyistók Szilvia szerint a felhívásokba bekerült, hogy több ütemben lehet benyújtani a pályázatokat és a 3. ütemben a FETE települések is pályázhatnak. Egyedül csak a komplex telepprogram marad ebből ki.

Horváth Olivér elmondja, hogy addig nem tudunk hivatalosan kommunikálni, amíg a felhívásban nem jelenik meg. Azonban a BK, Tanoda tekintetében az utolsó szakaszban módosításra kerül a pályázók köre és a FETE települések is pályázhatnak.

Nagyistók Szilvia szerint jelenleg is vannak konkrét konstrukciók, ahol már pályázhatnak a FETE települések.

Lantos Szilárd szeretne kérni egy 1 oldalas összefoglalót, hogy áll a lehatárolás, a felhívások stb. Nagyistók Szilvia megígérte, hogy egy táblázatot készít a felhívások kapcsán.

Nun András kifejti, hogy a FETE program nem csupán egy szegénység ellenes program, hanem roma program is. Mivel megjelenik a roma stratégiában a FETE program, ezért nem lehet, hogy nem aktív

alakítója a roma stratégiának. Ő maga is részt vett a stratégia kialakításában, és megdöbbentő volt számára, hogy amikor interjút kértek egy magas szintű Máltás vezetőtől, kiderült, hogy nem olvasta a stratégiát. Ha a Málta is felelős a stratégia megvalósításában, akkor ez nem elfogadható.

Lantos Szilárd a következő ülés időpontját a tagokkal való egyeztetést követően május 7-re (csütörtök) tűzi ki, a helyszín Tiszatarján. Az első tematikus napra május 28-án fog sor kerülni, téma az oktatás.

A munkatervet kiegészítjük és körbe küldjük. Észrevételt tegyék meg.

5. napirendi pont: Hatásindikátorok (Németh Nándor)

Németh Nándor ismerteti Hatásindikátorokról szóló prezentációját (4. sz. Melléklet), amelyhez az alábbi kiegészítéseket teszi:

- Ebben már a módosított definíciók és bázis értékek szerepelnek, tehát úgy kezelték, mintha az OP módosítás már megtörtént volna. Kéri, a 2025. évi TENYI adatokat tekintsék előzetes adatoknak, fogják küldeni a véglegesítés utáni állapotot is. A csatlakozási ütemeket is figyelembe vették az elemzéskor.
- 18 év alattiak mekkora arányával találkozunk a FETE program: 40-60%, amivel az elvárásokat meghaladták.
- Születésszámok kapcsán javasolja, hogy érdemes lenne a szakpolitikai javaslatban megfogalmazni, hogy a kis és nagytelepülések differenciálása fontos.
- 71 ezer gyerek született tavaly körülbelül Magyarországon, ami 10%-os a visszaesés, a FETE településeken 5%-os a visszaesés, jó néhány településen csökkent a születésszám. Idén viszont vannak arra utaló jelek, hogy újra nagyobb arányban jelentek meg a várandós kismamák a településeken.
- A kis súlyú születések aránya nőtt 2024-ben a FETE szintjén, mert a 2500 gramm alatti születések esetek mennyisége nem csökkent, az összes születésszám viszont igen. A FETE településeken a kis súlyú születések aránya duplája az országos átlagnak.
- 50 óra igazolatlan hiányzás: KSH friss adatokat fog küldeni (várhatóan 2026. áprilisában), ezt továbbítani fogják. Valószínű nem történt javulás. Érdekes, hogy a 2023/2024-es tanévben Budapesten kevesebb diák lépte át az 50 óra igazolatlan hiányzási határt, mint a FETE településeken.
- A probléma koncentrátságát mutatja, hogy az indikátor (50 órát meghaladó hiányzás) 50-75%-át 25-50 település adja, ezek többnyire Észak- és Észak-Kelet-Magyarországon találhatóak. Érdemes az oktatásügyet ilyen mélységben és szempontból is elemezni.

Nun András az indikátorok kapcsán kiemeli, hogy minél hamarabb indult volna el a program ERFA része, annál nagyobb eséllyel javult volna a szám.

Németh Nándor árnyalja ezt az állítást. Szerinte ez nem feltétlenül igaz, mert a Málta megjelenésével az első időszakban sokszor kiderülnek eddig elfedett esetek, jobban kezdenek adminisztrálni stb.

- Az érettségit adó képzésen résztvevők aránya javul.

Kállai Ernő szerint nem a 11. évben kellene megnézni ezt a számot, hiszen akkor még kötelező az iskoláztatás, illetve érdemes lenne azokkal az adatokkal összevetni ezt a számot, amikor még 18 év volt a tankötelezettség.

Németh Nándor elmondja, hogy valóban igaz, de a pályázat ezt az indikátort kéri. Hozzáteszi, hogy be szokták kérni az igazgatóktól a továbbtanulási szándékokat és elindult egy trend, hogy technikumba mennek és szakmát tanulnak.

Kullmann Ádám szeretne kérni egy olyan összefoglalást, amelyen az 5 indikátorhoz három oszlopba az alábbiak kerülnek: 1) mik a fő tevékenységek, amiket a FETE tesz a cél eléréseért, 2) mit tehetnek hozzá az EFOP Plusz más prioritásai, és 3) mit tehet hozzá a releváns szakpolitika. A fő cél az, hogy megmutassuk, mit kellene a szakpolitika felé közvetíteni az indikátorok javítása végett.

Eperjesi Tamás megkérdezi, hogyan kezelik azt, hogy ha egy település adatai nem teljesen az adott településen végzett munka valóságát tükrözik, pl. a gyakorlatban egy FETE település iskolájában tanul egy gyerek, de máshol lakik, más településen él, ide csak iskolába jár, mégis papíron az adott település FETE JP munkájában jelenik meg, indikátorként idetartozik.

Németh Nándor szerint ezt 2022-ben kellett volna kiszűrni.

Eperjesi Tamás szerint ez hiányossága lehet a programnak méréskor, mert hatással van az indikátorok teljesülésére és nem az adott FETE JP munkájának eredményességét jelenti.

Teller Nóra megerősíti Eperjesi Tamás szavait. Rávilágít, hogy eleve vannak olyan települések, ahol kevés gyerek van, azokat nem lehet értékelni (pl. 3 gyerek van). Ezek mérési hibát okoznak.

Kovács Gabriella rámutat, hogy a Teller Nóra által mondottak Szilágyi Gábor értékelése számára is fontos információ. Gyakorlatilag nem lehet egy települést lehatárolt rendszerként értelmezni. Tehát komplex rendszerben kellene gondolkodni, települések együtt hatásával.

Lantos Szilárd javasolja, hogy ezt hozzuk majd vissza, mert ezt követniük kell. A következő ülés időpontja 2026. május 7.

Szanyi Gergő jelezte, hogy az ülés elején kért két témában egyeztetést, de elment Nagystók Szilvia és Kullmann Ádám is időközben, ezért emailben fogja küldeni a témával kapcsolatban felvetését.

Lantos Szilárd megköszönte a részvételt és zárta az ülést.